

Бондарчук Лариса

к.с.-г.н., доцент, завідувача кафедри

Сумський національний аграрний університет

м. Суми

ОЦІНКА РЕПРОДУКТИВНОЇ ФУНКЦІЇ ПЛЕМІННИХ КОРІВ

УКРАЇНСЬКОЇ БУРОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Сучасний етап розвитку тваринництва, який відбувається в складних

економічних умовах, вимагає від науковців та практикуючих селекціонерів

тварин з високою продуктивністю, пристосованих до промислових сучасних технологій та з високою відтворювальною здатністю.

Для створення популяцій молочного типу, які б об'єднали високий

генетичний потенціал продуктивності та здатність його реалізовувати все частіше використовують внутрішньопородну селекцію на місцевих породах із застосуванням кращого світового генофонду поліпшуючих порід великої рогатої худоби.

Північно-східний регіон України протягом останніх 25 років сформував

сучасний масив української бурої молочної породи, для створення якого використовували телиць і корів лебединської породи та бугаїв – плідників швіцької породи американської, європейської та вітчизняної селекції у провідних племінних заводах та кращих товарних господарствах Сумської та Чернігівської областей методом відтворного схрещування. Українська бура молочна порода достатньо добре пристосована до умов експлуатації, має відносно великий потенціал молочної продуктивності, частка спадковості поліпшуючої швіцької породи знаходиться в межах 62,5 – 87,5% [1].

Методи удосконалення племінних і продуктивних якостей української

бурої молочної породи передбачають оцінку не тільки за молочною

продуктивністю та типом будови тіла, але і за показниками відтворювальної

здатності та тривалістю використання. В усьому світі фертильність має важливе економічне значення [2]. Репродуктивна функція корів розглядається в основі генетичних оцінок та селекційних цілей роботи з породою.

Відтворювальна функція корів характеризується такими показниками, як вік першого отелення, тривалість різних біологічних періодів, параметрів індексів плодючості та ін., які основним чином залежать від факторів зовнішнього середовища.

У наших дослідженнях, які проведені на первістках та повновікових

коровах української бурої молочної породи провідних племінних заводів «Михайлівка» Лебединського району та дослідного господарства НДІ Північного сходу НААНУ Сумського району встановлено, що переважна частина первісток (76,8%) мали вік першого отелення менше 900 днів.

Проте сервіс – період, одна із найважливіших інтервальних ознак, яка

впливає на подальшу молочну продуктивність мав достатньо високу

фенотипову мінливість (Сv . 9,66-10,75%). Найбільша його тривалість у корів після першого отелення становила від 120 до 140 днів. Подовжений сервіс-період це один із напрямків збитковості господарства. За три лактації недоотримано від 4 до 11% молока.

За тривалістю міжотельного періоду переважна кількість корів перевищує нормативні параметри на 40-45 днів. Тому і вихід телят первісток в середньому склав 88%. Показник коефіцієнту кореляції між тривалістю міжотельного періоду та коефіцієнтом відтворювальної здатності склав 0,996.

Проводячи аналіз відтворювальної здатності корів в розрізі лактацій

вказуємо, що основні її показники наблизились до фізіологічно бажаних.

Одержані дані свідчать, що в селекційному процесі важливо урахувати не тільки паратипові фактори, але і коефіцієнти кореляції ознак відтворювальної здатності, які впливають на продуктивне доволіття та молочну продуктивність тварин.

Література

1. Бондарчук Л.В. Бурі швіци в світі. Історія і сучасність/

Л.В.Бондарчук//Таврійській науковий вісник .-2015.-випуск 90. - С.126-138.

2. Birgit Gredler and Urs Schnyder New genetic evaluation of fertility in

Swiss Brown Swiss .- Qualitas AG, Zug, Switzerland.- 2013.- Interbull Open

Meeting Nantes, France.